
THE NEED OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN THANH HOA PROVINCE FOR THEIR SCHOOL PSYCHOLOGY CONSULTATION

Nguyen Thi Hong

Thanh Hoa University of Culture, Sports and Tourism
Email: nguyenthihong@dvttdt.edu.vn

Received: 03/01/2024
Reviewed: 04/01/2024
Revised: 06/01/2024
Accepted: 26/01/2024
Released: 31/01/2024

DOI: <https://doi.org/10.55988/2588-1264/184>

This paper discussed the need of junior high school students in Thanh Hoa province for their school psychology consultation. The research subjects were 311 students from 6 secondary schools in Thanh Hoa. Research results show that most students have psychological difficulties and they need school psychology consultation. Face-to-face consultation is most anticipated. Consulting on coping skills in relationships with family, teachers and friends is the most necessary content. This result describes the practical basis for better school psychology consultation in Thanh Hoa.

Từ khóa: Consultation; Need; School psychology; School psychology consultation.

1. Giới thiệu

Lứa tuổi học sinh Trung học Cơ sở (THCS) hay còn gọi là tuổi thiếu niên - cùng với hiện tượng dậy thì, là giai đoạn chuyển tiếp từ trẻ em sang người lớn với rất nhiều những chuyển biến tâm sinh lý đa dạng và phức tạp thậm chí mâu thuẫn. Các em muốn khẳng định bản thân, thích khám phá thế giới, muốn được độc lập với người lớn. Tuy nhiên, do nhận thức còn hạn chế, tính cách nhiều khi bột phát nên các em gặp không ít khó khăn trong học tập, trong các mối quan hệ ứng xử (với thầy cô, bố mẹ, bạn bè...) dẫn đến những hệ lụy khó lường. Ví dụ như vấn đề bạo lực học đường và sức khỏe sinh sản vị thành niên. Ở lứa tuổi này, các em cần có sự hỗ trợ, đồng hành của người lớn để có thể ứng phó được với “khủng hoảng” tâm lý trong quá trình phát triển nhân cách. Nhu cầu tư vấn tâm lý học đường là rất lớn ở học sinh THCS. Công tác tư vấn tâm lý học đường sẽ hỗ trợ học sinh phòng ngừa các khó khăn tâm lý và can thiệp sớm, can thiệp sâu các vấn đề như: tâm lý lứa tuổi, giới tính, tình bạn, tình yêu, phương pháp học tập, ứng xử giao tiếp, định hướng nghề nghiệp, điều trị đối với các trường hợp học sinh bị rối loạn tâm lý... kịp thời nắm bắt những khó khăn tâm lý của học sinh. Những mâu thuẫn của học sinh được giải quyết kịp thời sẽ giúp giảm thiểu việc xảy ra bạo lực học đường. Điều này đáp ứng nhu cầu thiết thực của học sinh và sự mong mỏi của mỗi nhà trường, góp phần xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện và phòng chống bạo lực học đường.

Ở tỉnh Thanh Hóa, trước tình trạng bạo lực học đường có chiều hướng gia tăng, phức tạp để lại hậu quả nghiêm trọng, cuối năm 2020, Sở Giáo dục và Đào tạo Thanh Hóa đã ban hành Công văn số 4072/SGDĐT-CTTT hướng dẫn, chỉ đạo các trường học chấn chỉnh tình trạng bạo lực học đường, đảm bảo an toàn, an ninh trường học, trong đó nhấn mạnh đến việc “thực hiện có hiệu quả công tác tư vấn tâm lý cho học sinh” [6]. Bởi nếu như công tác hỗ trợ tâm lý cho học sinh được thực hiện tốt ngay từ đầu thì thực trạng bạo lực học đường sẽ giảm đáng kể.

Việc nghiên cứu nhu cầu tư vấn tâm lý học đường của học sinh ở các trường THCS giúp cho các trường nâng cao chất lượng hoạt động của tổ tư vấn tâm lý học đường, hỗ trợ học sinh phòng ngừa và ứng phó với những khó khăn tâm lý trong quá trình học tập.

2. Tổng quan nghiên cứu vấn đề

Những công trình nghiên cứu về nhu cầu tư vấn tâm lý học đường của học sinh ở Việt Nam được thực hiện sớm nhất bởi các giảng viên thuộc Khoa Tâm lý - Giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội năm 2005. Kết quả nghiên cứu cho thấy rằng, nhu cầu tư vấn tâm lý của học sinh THCS ở thành phố Hà Nội là rất lớn và cần thiết phải có các nhà tư vấn, phòng tư vấn tâm lý trong nhà trường để hỗ trợ tâm lý cho học sinh [3].

Năm 2007, Dương Diệu Hoa đã có công trình nghiên cứu “Khó khăn tâm lý và nhu cầu tham vấn của học sinh THPT” của học sinh THPT ở thành phố Hà Nội, tỉnh Nam Định và tỉnh Vĩnh Phúc. Trong công trình này, tác giả đã chỉ ra những khó khăn tâm lý thường gặp ở học sinh phổ thông, cách giải quyết và nhu cầu của học sinh trong việc có một phòng tư vấn tâm lý học đường ở trường. Đây là một cách tiếp cận hướng nghiên cứu nhu cầu tư vấn từ góc độ khó khăn tâm lý của học sinh [2].

Tác giả Hoàng Anh Phước đã nghiên cứu về vai trò của nhà tham vấn, nhu cầu cấp thiết của học sinh và giáo viên, các trường phổ thông trong việc có phòng tư vấn tâm lý nhằm hỗ trợ những khó khăn tâm lý cho học sinh [4].

Hầu hết các nghiên cứu về nhu cầu và thực trạng tư vấn tâm lý học đường ở Việt Nam đều nhấn mạnh đến tính cấp thiết của công tác tư vấn tâm lý, nhu cầu tư vấn của học sinh cao nhưng khả năng đáp ứng của các cơ sở giáo dục còn hạn chế. Ở tỉnh Thanh Hóa, chưa có một công trình nghiên cứu về nhu cầu tư vấn tâm lý ở học sinh nói chung và học sinh THCS nói riêng.

3. Cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu

3.1. Nguyên tắc tiếp cận

- Nguyên tắc hoạt động: Nhu cầu tư vấn tâm lý học đường của học sinh được hình thành và biểu hiện trong quá trình các em tham gia vào các hoạt động học tập và giao tiếp ở trường, chịu sự tương tác của gia đình và mang bản sắc xã hội. Khi đánh giá nhu cầu tư vấn tâm lý của học sinh, cần xem xét sự ảnh hưởng qua lại giữa hoạt động của học sinh và môi trường sống, học tập và rèn luyện.

- Nguyên tắc phát triển: Nhu cầu tư vấn tâm lý học đường của học sinh được hình thành, phát triển và biến đổi cùng với sự phát triển nhân cách của các em qua các giai đoạn khác nhau. Đó là kết quả của quá trình tương tác với môi trường học đường. Khi đánh giá nhu cầu

tư vấn tâm lý của học sinh cần xem xét quá trình hoạt động và giao tiếp ở nhà trường và gia đình, đặc điểm tâm lý lứa tuổi, sự phát triển nhân cách của các em.

3.2. Các phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp nghiên cứu tài liệu, văn bản: Hệ thống hóa các vấn đề có liên quan đến khái niệm và nội dung tư vấn tâm lý học đường, tổng quan nghiên cứu vấn đề.

- Phương pháp điều tra bằng bảng hỏi: Nhằm tìm hiểu mức độ nhu cầu tư vấn tâm lý học đường của học sinh THCS ở tỉnh Thanh Hóa. Phương pháp này cho phép thu thập thông tin trên một phổ rộng cùng với 311 khách thể là học sinh của 5 trường THCS trong tỉnh.

- Phương pháp phỏng vấn sâu: Tiến hành phỏng vấn học sinh theo bảng câu hỏi phỏng vấn nhằm thu nhận những thông tin trực tiếp về nhu cầu tư vấn tâm lý học đường, những khó khăn tâm lý mà các em gặp phải trong quá trình học ở trường.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Nhu cầu tư vấn tâm lý học đường

* Khái niệm

“Nhu cầu là sự đòi hỏi tất yếu mà con người thấy cần thỏa mãn để tồn tại và phát triển.” [5]

“Tư vấn tâm lý học đường là sự hỗ trợ tâm lý, giúp học sinh nâng cao hiểu biết về bản thân, hoàn cảnh gia đình, mối quan hệ xã hội, từ đó tăng cảm xúc tích cực, tự đưa ra quyết định trong tình huống khó khăn học sinh gặp phải khi đang học tại nhà trường.” [1]

Từ các khái niệm trên, theo chúng tôi, nhu cầu tư vấn tâm lý học đường là những đòi hỏi tất yếu của học sinh được trợ giúp tâm lý khi gặp phải những khó khăn tâm lý trong học tập và cuộc sống. Học sinh mong muốn được chia sẻ với nhà tư vấn học đường và nhận được hỗ trợ để có thể đưa ra những quyết định ứng phó với khó khăn tâm lý.

Nội dung nhu cầu tư vấn tâm lý học đường của học sinh THCS được thể hiện trong 2 lĩnh vực:

- Học tập: từ hoạt động học tập ở trường mà học sinh nảy sinh nhu cầu tư vấn tâm lý. Cụ thể như áp lực về kết quả học tập từ giáo viên và phụ huynh, lịch học dày đặc không có thời gian nghỉ ngơi, phương pháp học chưa phù hợp, nội dung một số môn học khó đối với học sinh, áp lực điểm số và thứ bậc trong lớp... Khi học sinh gặp khó khăn thì rất muốn được sự hỗ trợ của giáo viên, phụ huynh và các nhà tư vấn tâm lý để cải thiện kết quả học tập của mình.

- Giao tiếp: Đối với học sinh, đối tượng giao tiếp sẽ là giáo viên, bạn bè, người thân trong gia đình và cộng đồng xung quanh. Cụ thể: Học sinh cần sự trợ giúp để biết cách cư xử đúng mực, tạo được thiện cảm tốt với giáo viên và làm cho hoạt động dạy học sẽ diễn ra hiệu quả nhất; Đối với bạn bè, đặc biệt là bạn khác giới, học sinh có nhu cầu xây dựng mối quan hệ, giao tiếp, ứng xử với bạn bè thêm tốt đẹp, bền vững và chia sẻ những tâm tư tình cảm của mình với bạn bè, đặc biệt là những rung cảm đầu đời với bạn khác giới; Giao tiếp với người thân trong gia đình, học sinh muốn được ứng xử một cách bình đẳng và tôn trọng như những người bạn chứ không phải theo kiểu người lớn ra lệnh và học sinh làm theo; Trong việc giao tiếp với cộng đồng xung quanh, học sinh cần xác định đúng vai của mình trong giao tiếp, thể hiện hành vi, thái độ và hành động phù hợp.

4.2. Thực trạng nhu cầu tư vấn tâm lý học đường của học sinh THCS ở tỉnh Thanh Hóa

4.2.1. Thực trạng khó khăn tâm lý của học sinh Trung học cơ sở ở tỉnh Thanh Hóa

Để tìm hiểu những khó khăn tâm lý của học sinh THCS ở Thanh Hóa, chúng tôi đã tiến hành khảo sát và thu được kết quả như bảng 1.

Bảng 1: Lĩnh vực khó khăn tâm lý chủ yếu của học sinh THCS ở Thanh Hóa

TT	Lĩnh vực	Giới tính				Chung	
		Nam		Nữ		Số lượng	Tỉ lệ (%)
		Số lượng	Tỉ lệ (%)	Số lượng	Tỉ lệ (%)		
1	Hoạt động học tập	39	25,2	38	24,4	77	24,8
2	Các mối quan hệ với bạn bè	30	19,4	33	21,2	63	20,3
3	Các mối quan hệ với thầy cô	41	26,5	40	25,6	81	26,0
4	Các mối quan hệ với bố mẹ, gia đình	45	29,0	45	28,8	90	28,9
	Tổng:	155	100	156	100	311	100

Nhìn vào bảng 1 ta thấy, ở 2 lĩnh vực học tập và giao tiếp, học sinh đều gặp khó khăn. Lĩnh vực giao tiếp ứng xử với người thân trong gia đình, với thầy cô và học tập là các lĩnh vực các em gặp khó khăn tâm lý nhiều hơn cả. Trong mối quan hệ với bạn bè, học sinh gặp ít khó khăn nhất (20,3%). Xét ở góc độ giới tính, không có sự phân biệt về lĩnh vực khó khăn tâm lý của học sinh nam và nữ. Theo tìm hiểu, chúng tôi được biết sở dĩ học sinh ít gặp khó khăn trong giao tiếp với bạn bè hơn so với các nội dung còn lại vì các em dễ dàng chia sẻ, trao đổi và nhận được sự đồng cảm từ những người bạn của mình.

Hoạt động học tập cũng là nội dung nhiều học sinh gặp khó khăn. Bởi khối lượng kiến thức nhiều, lịch học dày đặc cộng thêm vào đó là sự kì vọng rất lớn từ cha mẹ và thầy cô cũng tạo nên sự căng thẳng tâm lý cho học sinh.

Việc học sinh gặp những khó khăn tâm lý có thể là nguyên nhân dẫn đến stress, lo âu, trầm cảm, hoang tưởng, vô cảm... ảnh hưởng đến kết quả học tập và rèn luyện. Vì vậy, công tác tư vấn học đường cần chú trọng điều này để có những hỗ trợ hợp lý cho các em hoàn thành nhiệm vụ học tập tốt hơn. Bên cạnh đó, với sự thay đổi vị trí, vai trò của các em trong nhà trường, gia đình và ngoài xã hội đã làm cho các em gặp khó khăn tâm lý trong các mối quan hệ xã hội trong đó có lĩnh vực giao tiếp với thầy cô giáo và những người xung quanh. Những khó khăn tâm lý ở mức độ cao là nguyên nhân khiến không ít học sinh bị stress, lo âu, trầm cảm, mất tập trung... Vì vậy, cần có sự hỗ trợ về mặt tâm lý kịp thời để trợ giúp các em tháo gỡ những vướng mắc gặp phải, nâng cao sức khỏe tâm lý, góp phần nâng cao hiệu quả giáo dục cho học sinh.

4.2.2. Thực trạng nhu cầu của học sinh THCS về các hình thức tư vấn tâm lý

Tìm hiểu nhu cầu về hình thức tư vấn tâm lý của học sinh, chúng tôi thu được kết quả như bảng 2.

Bảng 2: Nhu cầu của học sinh THCS về các hình thức tư vấn tâm lý

TT	Hình thức	Giới tính				Chung	
		Nam		Nữ		Số lượng	Tỉ lệ (%)
		Số lượng	Tỉ lệ (%)	Số lượng	Tỉ lệ (%)		
1	Trực tiếp	115	74,2	118	75,6	233	74,9
2	Qua hòm thư giấy	12	7,7	2	1,3	14	4,5
3	Qua thư điện tử	10	6,5	13	8,3	23	7,4
4	Qua các phương tiện Internet (Skype, Facebook)	11	7,1	11	7,1	22	7,1
5	Qua điện thoại	7	4,5	12	7,7	19	6,1
	Tổng:	155	100	156	100	311	100

Nhìn vào bảng 2, chúng ta thấy không có sự khác biệt nhiều về nhu cầu hình thức tư vấn giữa học sinh nam và học sinh nữ. Hình thức tư vấn được học sinh mong đợi nhất là tư vấn trực tiếp với các nhân viên tư vấn tâm lý học đường chiếm 74,9% học sinh lựa chọn. Hình thức này sẽ giúp học sinh có thể trao đổi cụ thể, rõ ràng và được tương tác trực tiếp với nhân viên tư vấn tâm lý. Đồng thời, nhân viên tư vấn tâm lý cũng dễ dàng nắm bắt được thông tin, cảm xúc và hỗ trợ học sinh kịp thời. Thực tế chứng minh, tại các phòng tư vấn tâm lý học đường, tư vấn trực tiếp đạt hiệu quả cao nhất trong các hình thức tư vấn tâm lý.

Các hình thức được mong đợi tiếp theo là qua thư điện tử với 7,4% học sinh lựa chọn; qua các phương tiện internet (facebook) với 7,1% học sinh lựa chọn; qua điện thoại (6,1%) và thấp nhất là qua hòm thư giấy (4,5%). Qua trao đổi trực tiếp với học sinh, chúng tôi được biết, các hình thức này các em không thể hiện hết được tâm tư tình cảm, nội dung khó khăn và cảm xúc của mình.

4.2.3. Nhu cầu về nội dung tư vấn tâm lý học đường

Tìm hiểu về nhu cầu tư vấn tâm lý học đường của học sinh THCS về nội dung tư vấn, chúng tôi thu được kết quả như bảng 3.

Bảng 3: Nhu cầu của học sinh THCS về các hình thức tư vấn tâm lý

TT	Hình thức	Giới tính				Chung	
		Nam		Nữ		Số lượng	Tỉ lệ (%)
		Số lượng	Tỉ lệ (%)	Số lượng	Tỉ lệ (%)		
1	Tư vấn giới tính, sức khỏe sinh sản	35	22,6	40	25,6	75	24,1
2	Tư vấn, giáo dục kỹ năng phòng, chống bạo lực, xâm hại	25	16,1	24	15,4	49	15,8
3	Tư vấn kỹ năng ứng phó trong mối quan hệ với gia đình, thầy cô, bạn bè	45	29,0	40	25,6	85	27,3

4	Tư vấn phương pháp học tập hiệu quả, hướng nghiệp	21	13,5	25	16,0	46	14,8
5	Tư vấn đối với học sinh gặp khó khăn tâm lý cần hỗ trợ, can thiệp, giải quyết kịp thời	17	11,0	15	9,6	32	10,3
6	Giới thiệu học sinh đến các cơ sở, chuyên gia điều trị tâm lý	12	7,7	12	7,7	24	7,7
	Tổng	155	100	156	100	311	100

Nhìn vào bảng 3, chúng ta thấy không có sự khác biệt nhiều về nhu cầu nội dung tư vấn giữa học sinh nam và học sinh nữ. Nội dung tư vấn được học sinh mong đợi nhất là “tư vấn kỹ năng ứng phó trong mối quan hệ với gia đình, thầy cô, bạn bè” với 27,3% học sinh lựa chọn. Trao đổi trực tiếp một số học sinh, chúng tôi được biết, ở một số gia đình bố mẹ thường hay áp đặt, chưa hiểu đặc điểm tâm lý của con, ứng xử với con như học sinh tiểu học. Điều này làm học sinh cảm thấy không thoải mái và nhiều khi có những phản ứng bộc phát, thiếu kiềm chế.

Nội dung tư vấn thứ hai mà học sinh có nhu cầu đó là “tư vấn giới tính, sức khỏe sinh sản” với 24,1% học sinh lựa chọn. Tìm hiểu chúng tôi được biết, lứa tuổi học sinh THCS là giai đoạn dậy thì với rất nhiều những thay đổi về tâm sinh lý. Các em cảm thấy bối ngỡ với những thay đổi bởi rất nhiều những kiến thức mới lạ. Chính vì vậy mà nhu cầu tìm hiểu về giới tính, sức khỏe sinh sản vị thành niên rất lớn. Đây sẽ là những kiến thức rất cần thiết cho các em ở thời điểm hiện tại cũng như trong tương lai.

Nội dung học sinh ít có nhu cầu tư vấn nhất là “giới thiệu học sinh đến các cơ sở, chuyên gia điều trị tâm lý” với 7,7% số học sinh lựa chọn. Bởi chỉ khi học sinh gặp những khó khăn tâm lý lớn, các nhân viên tư vấn tâm lý học đường không hỗ trợ được thì mới có nhu cầu giới thiệu đến các cơ sở trị liệu hoặc chuyên gia tư vấn.

Những nội dung học sinh cũng có nhu cầu tư vấn tiếp theo đều là những nội dung rất cần thiết đối với học sinh trong quá trình học tập tại trường. Nếu các trường THCS làm tốt công tác tư vấn tâm lý học đường, hiệu quả của việc học tập và rèn luyện nhân cách của học sinh chắc chắn sẽ tốt hơn nhiều, hạn chế tận gốc những rối nhiễu tâm lý, nâng cao sức khỏe tâm thần cho các em.

5. Thảo luận

Nhu cầu tư vấn tâm lý học đường của học sinh THCS ở tỉnh Thanh Hóa là rất cao. Những khó khăn tâm lý mà các em gặp phải nếu không được thầy cô, bố mẹ giải quyết sẽ dẫn đến những hệ lụy khó lường. Kết quả nghiên cứu cho thấy cần phải có một phòng tư vấn tâm lý học đường tại các trường THCS - một khoảng trống hiện nay ở tỉnh Thanh Hóa. Điều này không chỉ đáp ứng nhu cầu thiết thực của học sinh mà còn đáp ứng sự mong mỏi của mỗi trường, góp phần xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện và phòng chống bạo lực học đường. Kết quả còn là cơ sở để các ban, ngành liên quan ban hành những quyết sách hợp lý trong việc triển khai công tác tư vấn tâm lý học đường.

6. Kết luận

Nhu cầu tư vấn tâm lý học đường của học sinh ở các trường THCS tỉnh Thanh Hóa ở mức độ tương đối cao. Cùng với quá trình học tập tại trường, những khó khăn tâm lý nảy sinh và các em có nhu cầu được hỗ trợ, can thiệp. Đa số khách thể được nghiên cứu cho rằng tư vấn tâm lý học đường là rất cần thiết đối với học sinh. Hình thức tư vấn được học sinh mong đợi nhất là được các nhân viên tư vấn trực tiếp tại trường. Không có nhiều sự khác biệt về nhu cầu tư vấn tâm lý giữa các bạn học sinh nam và học sinh nữ. Những nội dung tư vấn tâm lý xuất phát từ hoạt động học tập và giao tiếp của học sinh. Nội dung tư vấn được học sinh mong chờ nhất là “tư vấn kỹ năng ứng phó trong mối quan hệ với gia đình, thầy cô, bạn bè”.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2017), Thông tư số 31/2017/TT-BGD&ĐT ngày 18/12/2017 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về *Hướng dẫn thực hiện công tác tư vấn tâm lý cho học sinh trong trường phổ thông*, Hà Nội.
- [2]. Dương Thị Diệu Hoa và cộng sự (2007), *Khó khăn tâm lý và nhu cầu tham vấn của học sinh trung học phổ thông*, Tạp chí Tâm lý học, số 2.
- [3]. Khoa Tâm lý - Giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội (2005), đề tài “*Nhu cầu tham vấn của học sinh một số trường trung học trên địa bàn thành phố Hà Nội*”.
- [4]. Hoàng Anh Phước (2012), *Kỹ năng tham vấn của cán bộ tham vấn học đường*, Luận án tiến sĩ Tâm lý học.
- [5]. Nguyễn Quang Uẩn (Chủ biên) (2005), *Giáo trình tâm lý học đại cương*, Nxb Đại học Sư phạm Hà Nội.
- [6]. Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Thanh Hóa, Công văn số 4072/SGDĐT-CTTT về *Hướng dẫn, chỉ đạo các trường học chấn chỉnh tình trạng bạo lực học đường, đảm bảo an toàn, an ninh trường học*, Thanh Hóa.

NHU CẦU TƯ VẤN TÂM LÝ HỌC ĐƯỜNG CỦA HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ Ở TỈNH THANH HÓA

Nguyễn Thị Hồng

Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa

Email: nguyenthihong@dvttdt.edu.vn

Ngày nhận bài: 03/01/2024

Ngày phản biện: 04/01/2024

Ngày tác giả sửa: 06/01/2024

Ngày duyệt đăng: 26/01/2024

Ngày phát hành: 31/01/2024

DOI: <https://doi.org/10.55988/2588-1264/184>

Bài viết nghiên cứu nhu cầu tư vấn tâm lý học đường của học sinh Trung học cơ sở (THCS) của tỉnh Thanh Hóa. Khách thể nghiên cứu là 311 học sinh đến từ 6 trường THCS ở Thanh Hóa. Kết quả nghiên cứu cho thấy, đa số học sinh đều gặp khó khăn tâm lý và có nhu cầu tư vấn tâm lý. Hình thức tư vấn được mong đợi nhất là tư vấn trực tiếp, nội dung tư vấn cần thiết nhất là tư vấn kỹ năng ứng phó trong mối quan hệ với gia đình, thầy cô, bạn bè. Kết quả này giúp chúng ta thấy rõ hơn bức tranh thực trạng và là cơ sở thực tiễn để làm tốt hơn công tác tư vấn tâm lý học đường ở Thanh Hóa.

Từ khóa: Tư vấn; Nhu cầu; Tâm lý học đường; Tư vấn tâm lý học đường.